

Ügyszám: NAIH/2018/1761/V.
(NAIH/2017/6277/V.)
Ügyintéző: [...]

[...] ügyvéd részére

[...]

Tisztelt Ügyvéd Úr!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) írt megkereséseiben a Hatóság állásfoglalását kérte azzal kapcsolatban, hogy – figyelembe véve a megkereséseiben ismertetett, azonban nem konkrét esetre vonatkozó, csupán általános szempontokat – egy külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe működése során eljárhat-e adatkezelőként anyavállalatától függetlenül.

Megkeresésével kapcsolatban a Hatóság az alábbiakról tájékoztatja Önt.

I. A Hatóságnak a konzultációs beadványok megválaszolására az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. §-a alapján nincs törvényi kötelezettsége¹. A Hatóság az Alaptörvény rendelkezéseiből fakadó szerepére tekintettel elsősorban a következő típusú konzultációs célú beadványokat válaszolja meg:

- Az egyéni joggyakorlás ügyében való tájékozódás, ha a beadvány közvetlenül az állampolgártól érkezik.
- Az állami-önkormányzati szervektől jogértelmezési kérdésekben érkezett beadványok.
- A Hatóság működésével, hatáskörének gyakorlásával kapcsolatos tájékoztatáskérés.
- A Hatóság nemzetközi kötelezettségeihez kötődő megkeresések.

A Hatóság figyelembe veszi továbbá, ha a konzultációs megkeresés az adatvédelem érdekeit és az egységes jogalkalmazást segíti. A Hatóság egyéb esetekben – a Hatóság személyi kapacitásaira és az ügy súlyára, valamint az érintettek körére tekintettel – mérlegeli a válaszadás lehetőségét, és a kérdések érdemi megválaszolását elutasíthatja, különös tekintettel arra az esetre, ha a konzultációs megkeresés piaci szereplőktől, cégektől érkezik. Mindezekre tekintettel a Hatóság megkeresésére az alábbi általános tájékoztatást adja.

¹ Infotv. 38. § (2) A Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése.

(3) A Hatóság a (2) bekezdés szerinti feladatkörében az e törvényben meghatározottak szerint

a) bejelentés alapján vizsgálatot folytat;

b) hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást folytathat;

c) hivatalból titokfelületesi hatósági eljárást folytathat;

d) a közérdekű adatokkal és a közérdekből nyilvános adatokkal kapcsolatos jogsértéssel összefüggésben bírósághoz fordulhat;

e) a más által indított perbe beavatkozhat;

f) adatvédelmi nyilvántartást vezet.

II. A Hatóság álláspontja szerint annak a kérdésnek a megválaszolása céljából, hogy egy külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe minősülhet-e adatkezelőnek, vagy az egyes, adatvédelmi jogtól különböző jogterületek által előírt korlátozások az adatkezelői minőségre is befolyással lehetnek-e, adott esetben kizárhatják-e azt, a jelenleg hatályos, valamint a 2018. május 25. napjától alkalmazandó adatvédelmi előírásokat indokolt megvizsgálni. Adatvédelmi szempontból a társasági vagy munkajogi előírások hatása legfeljebb közvetetten érvényesülhet, önmagában nem döntő.

Az Infotv. 3. § 9. pontjának vonatkozó rendelkezései alapján adatkezelőnek az a (jogi) személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet minősülhet, aki, vagy amely az adatkezelés célját – önállóan vagy másokkal együtt – meghatározza, az adatkezelésre vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy mással (az adatfeldolgozóval) végrehajtatja. A célmeghatározás, a döntéshozatal, és a döntés végrehajtása vagy végrehajtatása tehát mind olyan fogalmi elemek, melyek megvalósulását, vagy ezek hiányát valamely konkrét esetben egyenként elemezni szükséges, különös tekintettel arra is, hogy ezen fogalmi elemek nem azonos súllyal rendelkeznek az adatkezelői-adatfeldolgozói minőség vizsgálata során.

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport (a továbbiakban: Munkacsoport) az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról szóló 1/2010. számú véleményében ezzel kapcsolatban ugyanis kifejtette, hogy: *„Az adatkezelő minőség elsősorban annak a ténybeli körülménynek a következménye, hogy egy jogalany úgy döntött, hogy a saját céljaira személyes adatokat dolgoz fel”*. Az adatkezelés céljának meghatározása tehát minden esetben adatkezelői minőség megállapításához vezet, ezzel szemben az adatkezelés módjának meghatározása, illetve annak (részbeni) átengedése nem feltétlenül alapozza meg az adatkezelői jogállást, illetve annak hiányát: ebben a körben csak az alapvető kérdések – mint például a kezelt adatok köre, az adatkezelés időtartama, hozzáférési jogosultságok – meghatározása, illetőleg az ezekkel kapcsolatos döntések utalnak az adatkezelői minőségre.

A megkeresésében kifejtett helyzet – a külföldi székhelyű vállalkozás és annak magyarországi fióktelepe kapcsolatrendszerének adatvédelmi szempontú megítélése – ugyanakkor felveti az ún. többes adatkezelés lehetőségét is. A Munkacsoport fent hivatkozott véleményében ugyanis kifejti, hogy *„Ez olyan, egyre növekvő számú helyzetekre vonatkozik, ahol különböző felek járnak el adatkezelőként, és a célokat és módok alapvető elemeit egynél több fél határozza meg. A feleknek a feldolgozás céljainak és módjának meghatározásában való részvétele különböző formákat ölthet, és nem szükséges, hogy egyenlő arányban történjen. Több szereplő esetén szereplők lehetnek egymással nagyon szoros viszonyban (pl. közös lehet egy feldolgozás minden célja és módja) vagy állhatnak lazább kapcsolatban (pl. csak a célok vagy módok, vagy azok egy része közös)”*.

A fentieket az Ön által feltett kérdésre alkalmazva, a Hatóság álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy valamely szervezet egy külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, annak adatkezelői jogállása tekintetében nem meghatározó: azt nem zárja ki, az (önálló) adatkezelői minőség kimondásához ugyanakkor szükséges legalább az adatkezelési cél és az adatkezelés módja alapvető elemeinek meghatározása a fióktelep által, valamint vizsgálandó lehet az is, hogy adott esetben nem indokolt-e többes adatkezelés megállapítása a fióktelep és az anyavállalat között.

Következésképpen minden egyes adatkezelési tevékenység – például a munkavállalók adatainak kezelése – tekintetében egyedileg vizsgálandó, hogy az adott tevékenység vonatkozásában mely szervezet minősül adatkezelőnek, különös tekintettel arra is, hogy ugyanazon szervezet lehet egyidejűleg adatkezelő egyes, míg adatfeldolgozó más tevékenységek vonatkozásában.

A tényleges adatkezelési tevékenység részletes vizsgálata szükséges tehát, amint az az Ön által hivatkozott, NAIH/2017/1051/2/H. számú határozatban is megtörtént az elmarasztalt fióktelep adatkezelői minőségének megállapítását megelőzően.

A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján² a Hatóság álláspontja szerint a fenti értelmezés az általános adatvédelmi rendelet³ alkalmazásának kezdetét követően, tehát 2018. május 25. napjától is megfelelően irányadó.

III. Mindezekon túl a Hatóság felhívja szíves figyelmét, hogy a Hatóság jelen – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik.

A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, 2018. február „ ”.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

² Általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 7. pont: *adatkezelő* az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).